

Küresel risk iştahu karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklar Cuma günü ayrışan performanslar sergiledi. ABD Başkanı Donald Trump, sabitcoin piyasasının düzenlenmesinin amaçlandığı GENIUS tasarısını imzaladı. Tasarı, dolar destekli sabitcoinler için federal bir düzenleyici çerçeve oluşturmayı ve sabitcoin piyasasının şeffaflığı ile hesap verebilirliğini artırmayı amaçlıyor. ABD’de Temmuz ayında Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi beklentilerin üzerinde artış gösterirken, tüketicilerin enflasyon beklentilerindeki gerileme dikkat çekti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan düşüşle %4,43’e inerken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan artışla %2,69 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,3 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada yatay seyretti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %0,7, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,1 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %0,3, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %3,1 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,3 yükseldi ve Bitcoin %0,3 yükselişle 118 bin 136 dolar seviyesinde kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara olan talep Cuma günü karışık bir seyir izledi. Borsa İstanbul gösterge 100 endeksi Cuma günü yatay bir seyir izlerken, gösterge 30 endeksi günü düşüşle tamamladı. TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldürken, TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında değer kaybetti.

Yeni günde küresel risk iştahu karışık bir seyir izliyor. Çin’de 1 ve 5 yıllık gösterge kredi faiz oranlarında değişikliğe gidilmedi. Yurtiçinde bugün Temmuz ayı TCMB piyasa katılımcıları anketi sonuçları ile Haziran ayı merkezi yönetim borç stoku verileri takip edilecek.

ABD’de Temmuz ayında Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi beklentilerin üzerinde artış gösterdi. Endeksi 60,7 seviyesinden 61,8’e yükseldi. Hem beklentiler hem

Günlük Değişimler

Dolar/TL	40,36 ▲ 0,8%	BİST 100	10.366 ■ 0,0%
TR 2Y	41,13 ▼ -24 bp	TR 10Y	31,96 ▼ -16 bp
DXY	98,5 ▼ -0,3%	MSCI Dünya	4.066 ▲ 0,1%
Altın (ons, \$)	3.349 ▲ 0,3%	ABD 10Y	4,43 ▼ -3 bp
Brent (varil, \$)	69,3 ▼ -0,3%	TTF (MWh, €)	33,7 ▼ -3,1%
Bitcoin (\$)	118.136 ▲ 0,3%	Karbon (ton, €)	69,9 ▼ -0,9%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,8%
Dolar/Brezilya Reali	0,6%
Euro/Dolar	0,3%
Dolar/Japon Yeni	0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,0%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,0%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,1%
Dolar Endeksi	-0,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,7%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,3%
MSCI GOÜ Avrupa	1,0%
MSCI Asya Pasifik	1,0%
MSCI GOÜ	0,7%
MSCI Avrupa	0,4%
MSCI Dünya	0,1%
MSCI Kuzey Amerika	0,0%
MSCI Latin Amerika	-1,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi	Temmuz		

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

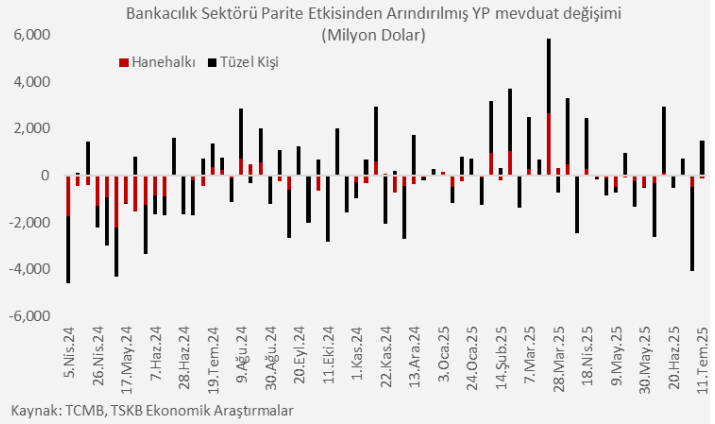
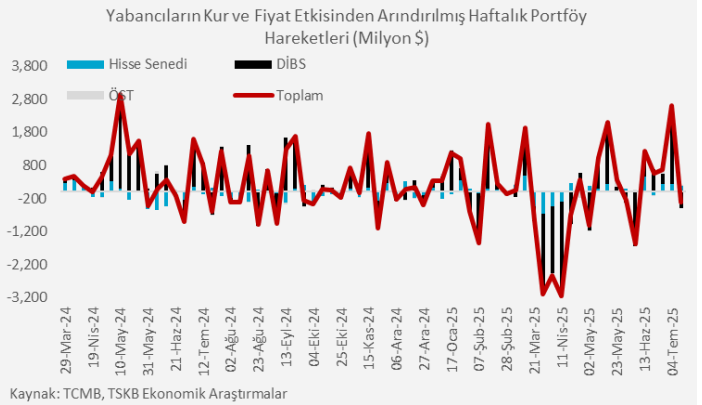
de mevcut durum alt endekslerinde iyileşme görüldü. Tüketicilerin 1 ve 5 yıllık enflasyon beklentilerindeki düşüş dikkat çekti.

Temmuz ayının ikinci haftasında TCMB rezervlerinde artış sürdü. 11 Temmuz haftasında TCMB döviz rezervleri haftalık bazda yaklaşık 1,8 milyar dolar, altın rezervleri de yaklaşık 0,1 milyar dolar yükseliş gösterdi. Böylece brüt rezervler 166,2 milyar dolara çıktı. Benzer şekilde, net rezervler de 11 Temmuz haftasında 57,5 milyardan 59,8 milyar dolara yükseldi.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 11 Temmuz haftasında hisse ve tahvil tarafında ayrışma gösterdi.

TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 11 Temmuz'da biten haftada 178,3 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alımı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 493 milyon dolar azalttılar. Hafta genelinde özel sektör tahvillerindeki 13,7 milyon dolarlık alımla beraber toplamda 301,0 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 451,3 milyon dolar artmış oldu.

11 Temmuz'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 1,4 milyar dolar artış gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda parite etkisinden arındırılmış hanehalkı YP mevduatı 0,1 milyar gerilese de, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 1,5 milyar dolar yükseliş kaydetti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Ford Otosan, yıllık izinler ve periyodik bakımlar nedeniyle üretime ara veriyor. Şirket, 27 Temmuz-20 Ağustos arasında 4 fabrikada farklı tarih aralıklarında üretime ara verecek.

Aselsan, Savunma Sanayi Başkanlığı ile yapay zekâ destekli kent güvenliği yönetim sistemlerinin tedarikine ilişkin sözleşme imzaladı. Toplam 44 milyon dolar büyüğündeki sözleşme kapsamında teslimatlar 2025 ve 2026 yıllarında gerçekleşecek.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı için çağrı duyurusu yaptı. Program kapsamındaki teşviklerden, komple yeni yatırımlar ve mevcut üretim kapasitesinde en az %75 ve mevcut istihdamda en az %50 oranında kapasite artışı sağlayan yatırımlar yararlanabilecek. Başvurular Eylül ayının sonuna kadar yapılabilecek.

Şirket ve Sektör Haberleri

Ekonomiye yönelik düzenlemeler içeren “Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilerek yasalaştı. Kanun, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi, vergi adaletinin güçlendirilmesi, indirim ve istisnaların sınırlandırılması, dolaysız vergilerin vergi gelirleri içindeki payının artırılması, ihtilafların önlenmesi ve hukuki belirliliğin artırılması hedeflerine hizmet etmeye yönelik düzenlemeler içeriyor. Kanunla birlikte bazı fosil yakıtlı ve hibrit araçların ÖTV matrahları ve oranlarında değişiklik yapılacak. Ayrıca ithal edilen bazı mallarda ÖTV’nin, KDV matrahına dahil edilmesine yönelik düzenleme getirilerek, ithalat aşamasında vergi kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanıyor. Yasa, LPG sektöründe faaliyet gösteren firmaların farklı dağıtıcılar arasında satış yapmasına sınırlama getirerek akaryakıt sektöründe daha önce uygulanan kayıt dışılıkla mücadele yöntemlerini genişletiyor. Yapılan değişikliklerle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında yapılan yatırımlardan elde edilen kazançlara vergi indirimi en fazla on hesap dönemi boyunca %60 oranında uygulanacak. Ayrıca, AR-GE, tasarım ve destek personeli ücretleri, %80 ile %95 arasında değişen oranlarda ve brüt asgari ücretin 40 katını geçmeyen tutar üzerinden gelir vergisi indirimine tabi olacak.

Bazı otomobil gruplarında Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) oranları ve matrah eşiklerinde değişiklik öngören düzenleme yasalaştı. Yeni düzenlemeyle birlikte taşıtların motor silindir hacmi, menzili ve batarya kapasitesine göre özel tüketim vergisi oranları %80 ile %220 arasında yeniden belirlendi. Yasa kapsamında Cumhurbaşkanı, ÖTV matrahlarının alt ve üst sınırlarını 3 katına kadar artırma veya sıfıra indirme yetkisine sahip olurken, motor silindir hacmi, menzil ve batarya kapasitesine göre farklı vergi oranları belirleyebilecek.

Avrupa Birliği (AB) Rusya’ya yönelik yeni yaptırım paketini onayladı. Yaptırım paketine göre varil başına ham petrol tavan fiyatı 60 dolardan 47,6 dolara düşürülürken, tavan fiyatın gözden geçirilmesi için otomatik ve dinamik bir mekanizma devreye alındı. Buna göre tavan fiyatının Ural ham petrolünün önceki altı aylık dönemdeki ortalama piyasa fiyatından her zaman %15 daha düşük olması sağlanacak. Bununla birlikte yaptırım paketi ile Rusya’nın enerji sektörünü destekleyen gemilere yönelik liman erişim yasağı getirilirken, Rus ham petrolünden yapılan ve (Kanada, Norveç, İsviçre, Birleşik Krallık ve ABD hariç) üçüncü ülkelerden gelen rafine petrol ürünlerine de ithalat yasağı konuldu. Ayrıca, Nord Stream 1 ve 2 boru hatlarına da tam işlem yasağı getirilirken, Rusya’dan Çekya’ya petrol ithalatına uygulanan muafiyet de kaldırıldı. Paket bankacılık ve savunma sanayine yönelik de yaptırımlar içeriyor.

Türkiye’nin enerji filosuna iki yeni gemi eklendi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre Türkiye Petrolleri tarafından satın alınan ve aynı özelliklere sahip derin deniz sondaj gemileri ile Türkiye’nin keşif ve üretim kapasitesinin genişletilmesi hedefleniyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar yeni takviyeler ile Türkiye’nin filosunun dünyanın en modern ilk 4 enerji filosu arasında yerini aldığını belirtti.

Basında çıkan habere göre Çin 170 milyar dolarlık yatırım ile dünyanın en büyük hidroelektrik santralini inşa etmeye başladı. Habere göre Tibet Platosu’nda inşa edilecek santralin 5 ayrı hidroelektrik istasyonundan oluşması planlanırken, kapasitesinin 300 milyar kilovatsaat olacağı belirtiliyor. Haber 2030 yılında operasyonlarına başlayacağı öngörülen santralin ekosistem üzerindeki olası etkilerine yönelik Hindistan ve Bangladeş’in endişelerini iletildiğini vurguluyor.

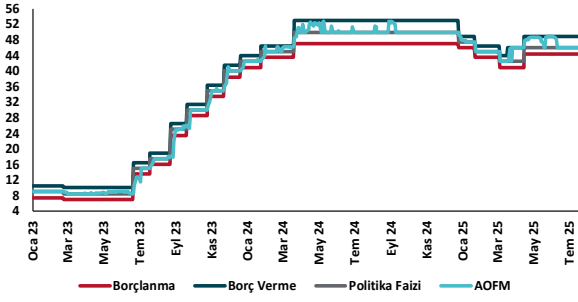
TÜİK, “İşgücü Piyasasında Gençler” adlı özel konulu araştırma sonuçlarını yayımladı. 2024 yılı boyunca Hanehalkı İşgücü Araştırması ile birlikte 15-34 yaş grubundaki fertlere uygulanan araştırmanın sonuçlarına göre; 15-34 yaş grubunda işgücüne katılma oranı % 60,1, istihdam oranı %52,5 ve işsizlik oranı %12,7 olarak tahmin edildi. İstihdamda olan gençlerin %25,0'ı lise altı, %24,7'si 4 yıllık yükseköğretim ve üzeri eğitim seviyesine sahipken, %18,2'si genel lise mezunu olarak kaydedildi. Eğitimleri sırasında staj veya çıraklık gibi çalışma deneyimi olanların istihdam oranı %68,6 olurken, çalışma deneyimi olmayanlarda bu oran %55,8 oldu. Gençlerin %17,7'si eğitimini yarıda bıraktı veya bölüm değiştirdi. Eğitimini yarıda bırakma veya bölüm değiştirme gerekçesi olarak %22,5 ile ekonomik nedenler öne çıktı. Bunu %17,2 ile eğitim programının beklentisini karşılamaması, %14,1 ile ailevi nedenler izledi. Gençlerin %67,2'si eğitim seviyesi ile mevcut işinin gereksinimlerinin uyumlu olduğunu belirtti. Lise ve üstü eğitilmiş gençlerin %70,3'ü becerileri ile mevcut işinin uyumlu olduğunu belirtti. Gençlerin %15,7'si ilk işine eğitiminden sonraki ilk altı ay içinde başladı.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) MAY Tohum'a 20 milyon euro yatırım kredisi sağladı. Hibrit ayçiçeği, hibrit mısır, pamuk, taze fasulye, sanayi domatesi ve tatlı mısır tohum ıslahçı ve üreticisi MAY Tohum, krediyi Ar-GE, üretim, işletme harcamalarını verimli bir şekilde yürütmek ve sürdürülebilir bir büyüme sağlamak için kullanacak. MAY Tohum EBRD kredisi ile iklim adaptasyonu için iklim şartlarına uyumlu, çevresel stres faktörlerine dayanıklı yeni tohum çeşitleri geliştirecek ve üretecek; buna ek olarak şirketin karbon emisyonu azaltım projeleri de desteklenecek.

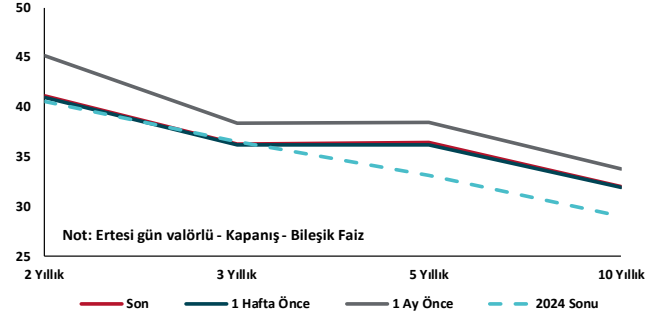
Kalkınma Gündemi

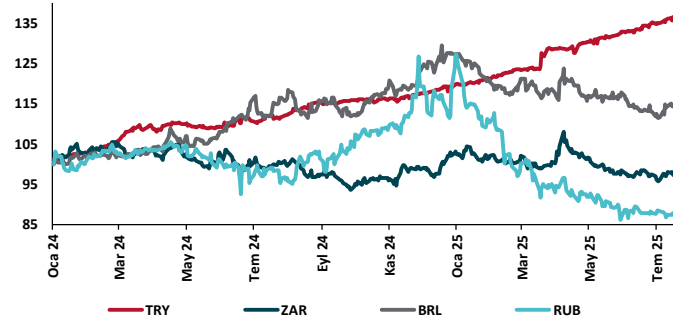
TCMB Faiz Koridoru

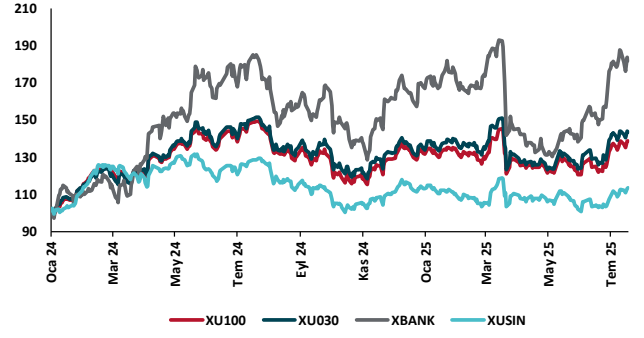
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

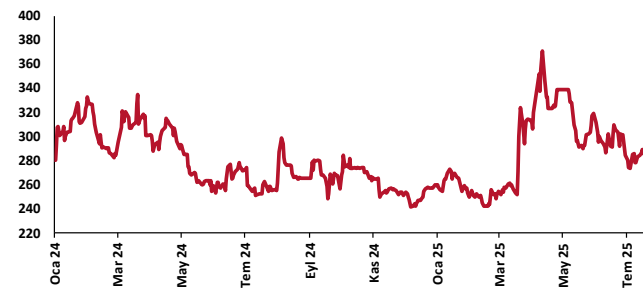
USD/GOÜ Para Birimleri (29/12/2023=100)

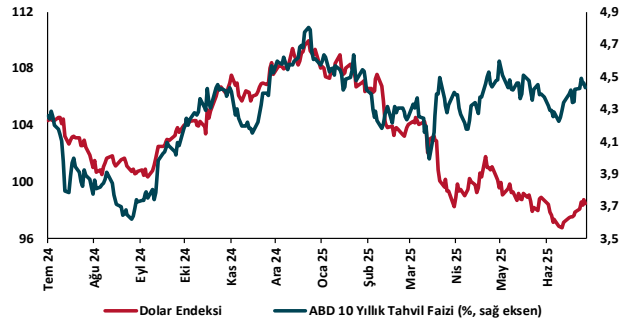
Ulusal Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

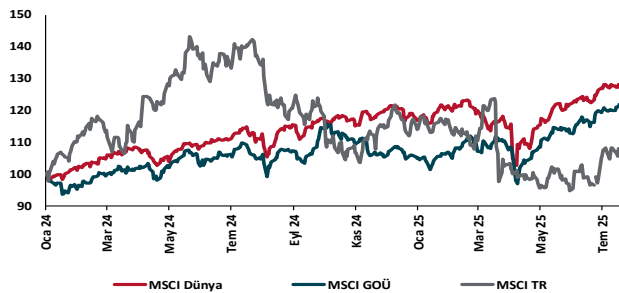
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

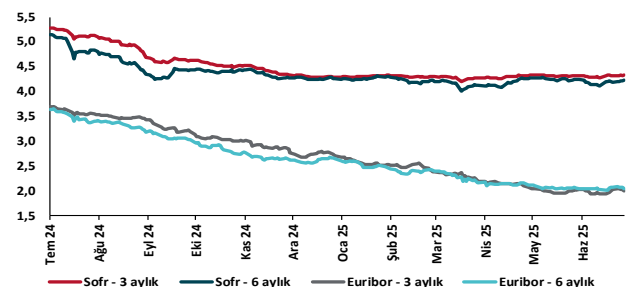
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2025 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.